

Dosarul nr. 3ra-1376/18

Prima instanță: Judecătoria Cahul (jud. M. Bușuleac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandr Arnaut împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia cu privire la obligarea emiterii actelor administrative

împotriva deciziei din 22 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 24 mai 2016 a Judecătoriei Cahul

constată:

La 6 martie 2012, Alexandr Arnaut a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul cu privire la obligarea emiterii actelor administrative.

În motivarea acțiunii a invocat că în luna aprilie 2011, a depus la CTAS Cahul o cerere privind calcularea pensiei pentru limita de vârstă, anexând documentele necesare care confirmă dreptul la pensie.

A obiectat că la stabilirea pensiei, colaboratorii CTAS Cahul neîntemeiat au exclus din stagiul total de cotizare, stagiul de muncă realizat în perioada anilor 1988 – 1993, perioadă în care dânsul a activat în calitate de președinte al Cooperativei „Jurist” din r-nul Taraclia.

Stagiul său de muncă este unul neîntrerupt, începând cu 26 martie 1969 până la 23 aprilie 2011, constituind 42 de ani.

La stabilirea pensiei a fost efectuat greșit calculul pentru stagiul de cotizare și venitul mediu lunar asigurat, calculat pentru toată perioada activității de muncă.

Totodată, nu au fost luate în considerație nici prevederile art. 5 alin. (2) și 8 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale.

La fel, luând în considerație și incluzând în vechimea totală de muncă perioada din 21 august 1971 până la 2 iulie 1976 la Universitatea de Stat, nu a fost admis stagiul de cotizare pentru perioada 14 februarie 1974 – 25 decembrie 1974 când dânsul a lucrat în calitate de casier colector, anul 1975 când a executat obligațiunile de ofițer de urmărire penală în Procuratura or. Chișinău și din 11 aprilie 1976 când a activat în calitate de judecător în Judecătoria Ceadâr – Lunga.

A relatat că la 19 ianuarie 2012, a adresat pârâtului o cerere prealabilă în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, însă fără niciun rezultat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Legii contenciosului administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea CTAS Cahul să recalculeze pensia stabilită în privința lui prin hotărârea CTAS Cahul cu includerea sumei stagiului de cotizare pentru perioadele de activitate: 4 octombrie 1988 – 30 aprilie 1993 în calitate de președinte al Cooperativei „Jurist”, 14 februarie 1974 – 25 decembrie 1974 în calitate de casier colector al rețelei cantinelor și restaurantelor din or. Chișinău și perioada anilor 1975 - 1976 în care a activat în calitate de ofițer de urmărire penală în Procuratura or. Chișinău.

Prin hotărârea din 16 aprilie 2014 a Judecătoriei Cahul, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 31 martie 2015 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Alexandr Arnaut, casată integral hotărârea din 16 aprilie 2014 a Judecătoriei Cahul, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 10 august 2015 a Judecătoriei Cahul, a fost atrasă CTAS Taraclia în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Pe parcursul examinării cauzei, Alexandr Arnaut a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia, solicitând obligarea CNAS să recalculeze pensia stabilită în privința lui prin hotărârea CTAS Cahul cu includerea sumei stagiului de cotizare pentru perioadele de activitate: 4 octombrie 1988 – 30 aprilie 1993 în calitate de președinte al Cooperativei „Jurist”, 14 februarie 1974 – 25 decembrie 1974 în calitate de casier colector al rețelei cantinelor și restaurantelor din or. Chișinău și perioada anilor 1975 - 1976 în care a activat în calitate de ofițer de urmărire penală în Procuratura or. Chișinău, luând ca bază perioada cea mai favorabilă până la 1 ianuarie 1999, din 1 mai 1988 – mai 1993, precum și la calcularea pensiei să determine coeficientul individual al salariului din ultimii 15 ani până la 1 ianuarie 1999, perioada cea mai favorabilă pentru el din 1 mai 1988 până la 1 mai 1993.

Prin hotărârea din 24 mai 2016 a Judecătoriei Cahul, fost admisă acțiunea integral.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia stabilită lui Alexandr Arnaut prin hotărârea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul, cu includerea vechimii în muncă a sumei pentru perioada activității de muncă din 4 octombrie 1988 – 30 aprilie 1993 în calitate de președinte al

cooperativei de drept „Jurist”, din 14 februarie 1974 – 25 decembrie 1974 în calitate de casier încasator al rețelei cantinelor și restaurantelor din or. Chișinău, de asemenea și perioada activității pentru anii 1975 – 1976 în calitate de anchetator în Procuratura or. Chișinău.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia stabilită lui Alexandr Arnaut, luând ca bază perioada cea mai favorabilă pentru Alexandr Arnaut până la 1 ianuarie 1999, din 1 mai 1988 până în luna mai 1993.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale, la calcularea pensiei, să determine coeficientul individual al salariului din ultimii 15 ani până la 1 ianuarie 1999, perioada cea mai favorabilă din 1 mai 1988 până la 1 mai 1993.

Prin decizia din 22 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

La 18 iulie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a decizie instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Alexandr Arnaut să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A remarcat ca fiind eronată soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare de admitere a pretenției privind obligarea CNAS să includă în stagiul de cotizare sumele de bani obținute din activitate de la 4 octombrie 1988 până la 30 aprilie 1993 perioadă în care dânsul a activat în calitate de președinte al Cooperativei „Jurist”.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998, specialiștii CTAS Cahul au efectuat un control al certificatului de salariu nr. 1 din 22 aprilie 2011, anexat la cererea pentru stabilirea pensiei, în urma căruia a fost depistat că sumele salariale au fost scrise cu cerneală diferită, sumele cu ștersături nu au fost legiferați, precum și faptul că din sumele indicate în cărțile de salariu nu au fost efectuate rețineri a contribuțiilor de asigurări sociale.

Respectiv, reieșind din faptul că pentru anii 1988 – 1993 nu există dovada achitărilor contribuțiilor de asigurări sociale la fondul de pensii, sumele indicate în certificatul de salariu nr. 1 din 22 aprilie 2011 nu au fost incluse la calcularea pensiei.

Mai mult ca atât, certificatul de salariu menționat nu are valoare autentică, or, a fost eliberat de însăși intimat în anul 2011, acesta neavând nicio împuternicire în acest sens.

Referitor la obligarea CNAS să includă în perioada activității intimatului de la 14 februarie 1974 până la 25 decembrie 1974, precum și perioada anilor 1975 – 1976, a evidențiat că aceste perioade au fost incluse în stagiul de cotizare al lui

Alexandr Arnaut – perioada de efectuare a studiilor superioare 1 septembrie 1971 – 26 iunie 1976.

Prin urmare, este eronată și ilegală concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare la acest capitol, deoarece perioada anilor 1974 -1976 nu poate fi inclusă în stagiul de cotizare de două ori.

Netemeinicia soluției instanțelor de judecată ierarhic inferioare se remarcă și în partea obligării CNAS la calcularea pensiei intimatului prin determinarea coeficientului individual al salariului pentru perioada cea mai favorabilă pentru ultimul, perioada 1 mai 1988 – 1 mai 1993, soluția dată nefiind motivată de instanța de judecată.

La 3 octombrie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Alexandr Arnaut a depus referință la recursul declarat de CNAS, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 iulie 2018 împotriva deciziei din 22 mai 2018 a Curții de Apel Cahul în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat